

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 22. kesäkuuta 2021
(OR. en)

9946/21

POLGEN 105
POLMIL 93
POLMAR 8
CSDP/PSDC 331
MARE 20
TRANS 410
ENV 441
HYBRID 35
COAFR 165
COASI 93
COMAR 18

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähettiläjä: Neuvoston pääsihteeristö

Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Ed. asiak. nro: 9439/21

Asia: Neuvoston päätelmät merellisestä turvallisuudesta

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä yleisten asioiden neuvoston istunnossaan 22. kesäkuuta 2021 hyväksymät neuvoston päätelmät merellisestä turvallisuudesta.

Neuvoston päätelmät merellisestä turvallisuudesta

Euroopan unionin neuvosto, joka

PALAUTTAA MIELEEN

- joulukuussa 2008, 16. marraskuuta 2009, 14. kesäkuuta 2010, 19. joulukuuta 2011, 11. joulukuuta 2012, 25. kesäkuuta 2013 ja 24. kesäkuuta 2014 annetut neuvoston päätelmät yhdennetystä meripolitiikasta¹;
- 24. kesäkuuta 2014 hyväksytyn Euroopan unionin merellisen turvallisuusstrategian² ja 17. joulukuuta 2014 hyväksytyn ensimmäisen toimintasuunnitelman³;
- 3. huhtikuuta 2017 annetut neuvoston päätelmät "Kansainvälinen valtamerten hallinnointi: EU:n panos vastuulliseen valtamerten hoitoon"⁴;
- 19. kesäkuuta 2017 annetut neuvoston päätelmät globaalista meriturvallisuudesta⁵;
- 20. kesäkuuta 2017 annetut neuvoston päätelmät "Euroopan kestävän tulevaisuuden varmistaminen: EU:n vastaus kestävän kehityksen toimintaohjelmaan Agenda 2030:een"⁶;
- 5. joulukuuta 2017 annetut neuvoston päätelmät Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan, Euroopan komission puheenjohtajan ja Pohjois-Atlantin liiton pääsihteerin yhteisen julistuksen täytäntöönpanosta⁷;

¹ 16503/1/08 REV 1, 15175/1/09 REV 1, 10300/10, 18279/11, 16553/12 + COR 1, 10790/13 ja 11204/14.

² 11205/14.

³ 17002/14.

⁴ 8029/17.

⁵ 10238/17.

⁶ 10370/17.

⁷ 14802/17.

- 26. kesäkuuta 2018 annetut neuvoston päätelmät Euroopan unionin merellisen turvallisuusstrategian toimintasuunnitelman tarkistamisesta⁸;
- 21. tammikuuta 2019 annetut neuvoston päätelmät EU:n ja Aseanin suhteista⁹;
- 19. marraskuuta 2019 annetut neuvoston päätelmät valtameristä ja meristä¹⁰;
- 9. joulukuuta 2019 annetut neuvoston päätelmät EU:n arktisesta politiikasta¹¹;
- 15. joulukuuta 2020 annetut neuvoston päätelmät häiriönsietokyvyn vahvistamisesta ja hybridiuhkien, myös covid-19-pandemiaan liittyvän disinformaation, torjumisesta¹²;
- 25. tammikuuta 2021 annetut neuvoston päätelmät koordinoitu läsnäolo merialueilla -konseptiin kuuluvan pilottihankkeen aloittamisesta Guineanlahdella¹³;
- 25. tammikuuta 2021 annetut neuvoston päätelmät ilmasto- ja energiadiplomatiasta – Euroopan vihreän kehityksen ohjelman ulkoisen ulottuvuuden toteuttaminen¹⁴;
- 26. helmikuuta 2021 annetun Eurooppa-neuvoston jäsenten julkilausuman¹⁵;
- 22. maaliskuuta 2021 annetut neuvoston päätelmät EU:n kyberturvallisuusstrategiasta digitaaliselle vuosikymmenelle¹⁶;

⁸ 10494/18.
⁹ 5257/19.
¹⁰ 14249/19.
¹¹ 14952/19.
¹² 14064/20 + COR 1.
¹³ 5387/21.
¹⁴ 5263/21.
¹⁵ 2/21.
¹⁶ 7290/21.

- 16. huhtikuuta 2021 annetut neuvoston päätelmät EU:n yhteistyöstrategiasta indopasifisella alueella¹⁷;
 - 16. huhtikuuta 2021 annetut neuvoston päätelmät uudistetusta kumppanuudesta eteläisen naapuruston kanssa – Välimeren alueen uusi toimintaohjelma¹⁸;
 - 10. toukokuuta 2021 annetut neuvoston päätelmät turvallisuus- ja puolustuspolitiikasta¹⁹;
 - 26. toukokuuta 2021 annetut neuvoston päätelmät kestävästä sinisestä taloudesta²⁰;
1. MUISTUTTAA, että merellisen turvallisuuden tavoitteena on varmistaa merten vapaa ja rauhanomainen käyttö ja että se on edellytys valtamerten ja merten turvalliselle, puhtaalle ja vakaalle käytölle kaikentyyppisessä toiminnassa. Se on myös selkeä prioriteetti Euroopan unionille (EU) ja sen jäsenvaltioille niiden strategisten etujen suojelemiseksi; PALAUTTAA MIELEEN, että merellinen turvallisuus on EU:n vauraan sinisen talouden edellytys; TOTEAA, että EU on sitoutunut panemaan täytäntöön strategisen ohjelman 2019–2024 noudattamalla strategisempaa toimintatapaa ja lisäämällä EU:n kykyä toimia itsenäisesti; KOROSTAA, että vastatakseen uusiin ja kasvaviin uhkiin ja turvallisuushaasteisiin, jotka vaikuttavat maailmanlaajuiseen vakauteen ja lisäävät kilpailua resursseista, EU:n on vahvistettava rooliaan maailmanlaajuisena merellisen turvallisuuden tarjoajana; TOTEAA, että covid-19-pandemia on vaikuttanut kaikkiin elämäntilanteisiin, myös merelliseen turvallisuuteen;
 2. VAHVISTAA, että ilmastonmuutos ja ympäristön pilaantuminen ovat olemassa oleva uhka ihmiskunnalle ja biologiselle monimuotoisuudelle sekä terveille valtamerille ja merille, että niillä on yhä suurempia vaikutuksia maailman rauhaan ja turvallisuuteen ja kansainväliseen vakauteen, myös merelliseen turvallisuuteen, ja että ne edellyttävät kiireellisiä yhteisiä toimia;

¹⁷ 7914/21.

¹⁸ 7931/21.

¹⁹ 8396/21.

²⁰ 9153/21.

3. VAHVISTAA, että kuten 31. joulukuuta 2020 hyväksytyssä Yhdistyneiden kansakuntien (YK) päätöslauselmassa A/75/239 todetaan, YK:n merioikeusyleissopimus muodostaa oikeudellisen kehyksen, joka on otettava huomioon kaikessa toiminnassa valtamerillä ja merillä; KOROSTAA EU:n roolia tehokkaan merialan monenvälisyyden ja sääntöihin perustuvan järjestyksen maailmanlaajuisessa edistämisessä YK:n merioikeusyleissopimuksen mukaisesti; ON SITOUTUNUT vahvistamaan kumppanuuksia kansainvälisten järjestöjen, erityisesti Yhdistyneiden kansakuntien (YK) järjestelmän kanssa, mukaan lukien Kansainvälinen merenkulkujärjestö (IMO), Pohjois-Atlantin liitto (Nato) ja alueelliset kumppanit, kuten Afrikan unioni ja Kaakkois-Aasian maiden liitto, maailmanlaajuisen merialan vapaan ja rauhanomaisen käytön varmistamiseksi; TOISTAA erityisesti olevansa valmis jatkamaan tiivistä yhteistyötä Naton kanssa meriasioissa Varsovan ja Brysselin yhteisten julistusten ja yhteisten ehdotusten täytäntöönpanon yhteydessä noudattaen täysimääräisesti avoimuuden, vastavuoroisuuden ja osallistavuuden periaatteita sekä kummankin organisaation päätöksenteon riippumattomuutta ja menettelyjä;
4. KOROSTAA, että EU:n merellinen turvallisuusstrategia ja sen tarkistettu toimintasuunnitelma, joissa käsitellään ensisijaisesti merellistä turvallisuutta, edistävät myös suoraan YK:n kestävän kehityksen Agenda 2030 -toimintaohjelman, erityisesti kestävän kehityksen tavoitteen 14 (vedenalainen elämä), tavoitteiden saavuttamista sekä EU:n globaalistrategian, EU:n kansainvälistä valtamerten hallinnointia koskevan ohjelman, digitaaliseen ja vihreään siirtymään johtavan EU:n strategisen ohjelman 2019-2024, Euroopan vihreän kehityksen ohjelman, EU:n yhdennetyn meripolitiikan, vuoteen 2030 ulottuvan EU:n biodiversiteettistrategian ja aluemeriyhteistyön täytäntöönpanoa;
5. KEHOTTA komissiota ja korkeaa edustajaa jatkamaan tämän politiikan aktiivista täytäntöönpanoa ja aloittamaan arvioinnin tarpeesta päivittää EU:n merellinen turvallisuusstrategia ja sen toimintasuunnitelma ja toimittamaan sen tulokset mahdollisimman pian vuoden 2021 loppuun mennessä; PAINOTTAA, että eurooppalaisille on kiireellisesti varmistettava globaalien yhteisresurssien käyttömahdollisuus, myös aavalla merellä, edistettävä EU:n etuja ja arvoja sekä sääntöihin perustuvaa maailmanjärjestystä; KOROSTAA, että merellistä turvallisuutta olisi sen merkitys huomioon ottaen käsiteltävä strategisessa kompassissa; KATSOO, että tämä työ edistää yhteisen eurooppalaisen turvallisuus- ja puolustuskulttuurin kehittämistä;

6. PANEE TYYTYVÄISENÄ MERKILLE komission ja Euroopan ulkosuhdehallinnon vuoden 2020 yhteisen raportin EU:n merellisen turvallisuusstrategian toimintasuunnitelman täytäntöönpanosta ja KEHOTTAÄ täytäntöönpanevia toimijoita, erityisesti jäsenvaltioita, komissiota, korkeaa edustajaa ja muita EU:n toimielimiä, elimiä ja virastoja tekemään tiivistä yhteistyötä toimintasuunnitelman täytäntöönpanon jatkamiseksi erityisesti vahvistamalla koordinoitua ja yhteistyötä kaikilla tasoilla ja kaikilla aloilla (siviilialan sisäisesti, siviili- ja sotilasalan välisesti ja sotilasalan sisäisesti) muun muassa merellä tapahtuvan kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden, merirosvouden mukaan luettuna, ehkäisemiseksi, estämiseksi ja poistamiseksi;
7. ON TYYTYVÄINEN edistymiseen merivalvontaa koskevan yhteisen tietojenvaihtoympäristön (CISE) kehittämisessä merialalla ja KEHOTTAÄ komissiota jatkamaan pyrkimyksiään luoda täysin toimintavalmis CISE yhteistyössä jäsenvaltioiden ja asiaankuuluvien EU:n virastojen kanssa; KEHOTTAÄ myös toteuttamaan laajasti CISE:n yhteentoimivuusratkaisut sekä synergian ja täydentävyyden olemassa olevien alustojen ja tietojärjestelmien kanssa, joilla helpotetaan merialan tietojenvaihtoa EU:n tasolla, ottaen huomioon voimassa oleva oikeudellinen kehys; KOROSTAA erityisesti Euroopan meriturvallisuusviraston (EMSA) hallinnoiman nykyisen "operatiiviseen vaiheeseen siirtymisen" merkitystä ja sen tuloksia, mukaan lukien osallistuvien viranomaisien välinen yhteistyösopimus tietojenvaihdosta ja CISE:n lisäarvopalvelujen perustaminen; KEHOTTAÄ jäsenvaltioita osallistumaan aktiivisesti siirtymävaiheeseen, myös aktiivisiin yhteyksiin olemassa olevien ja uusien solmukohtien kautta, ja käyttämään kaikkia tarvittavia keinoja CISE:n toteuttamiseksi täysimääräisesti kansallisella tasolla, samalla kun se tunnustaa, että osallistuminen on jäsenvaltioille vapaaehtoista;
8. KANNUSTAA lisäämään rannikkovartiotehtäviä koskevaa virastojen välistä yhteistyötä Euroopan raja- ja merivartiostojen (Frontex), Euroopan kalastuksenvalvontaviraston (EFCA) ja Euroopan meriturvallisuusviraston (EMSA) välillä uudessa työjärjestelyssä, yhdenmetympiä operaatioita sekä koordinoitua siviili- ja sotilasalan merellisen turvallisuuden tutkimusohjelman täytäntöönpanoa ja ODOTTAA MIELENKIINNOLLA komission suosituksen hyväksymistä rannikkovartiostojen yhteistyön käsikirjasta; KANNUSTAA rannikkovartiotehtäviä hoitavien laitosten väliseen yhteistyöhön Euroopan rannikkovartiostofoorumin ja alueellisten rannikkovartiotehtävien foorumin puitteissa, kuten Pohjois-Atlantin rannikkovartiostojen foorumissa ja Välimeren rannikkovartiostojen foorumissa;

9. KOROSTAA tarvetta varmistaa kyberturvallisuuden parempi taso kaikilla merialoilla, erityisesti kehittyvien ja murroksellisten teknologioiden yhteydessä, ja tehostaa toimia kyberhyökkäysten sietokyvyn parantamiseksi EU:n ja jäsenvaltioiden tasolla sekä sisällyttää merialan kyberturvallisuus kybervuoropuheluihin, aloitteisiin ja valmiuksien kehittämistoimiin EU:n kumppaneiden kanssa;
10. KOROSTAA tarvetta vahvistaa edelleen selviytymiskykyä, mukaan lukien kriittisten meri-infrastruktuurien suojele, sekä kykyä torjua hybridiuhkia varmistaen olemassa olevien ja mahdollisten uusien välineiden koordinoitu ja yhdenmukainen käyttö hybridiuhkien torjumiseksi; lisäksi se KOROSTAA tarvetta parantaa EU:n varautumista, tilannetietoisuutta ja riippumattomia analysointivalmiuksia sekä auttaa lisäämään kumppaneiden resilienssiä;
11. MUISTUTTAA, että on tärkeää varmistaa ja valvoa jatkuvasti asianmukaista ja riittävää merellistä turvallisuutta EU:ssa meriliikenteen turvallisuutta koskevan EU:n nykyisen lainsäädännön ja sen tarkastusjärjestelmän avulla sekä parantaa kansainvälisessä kaupassa ja kotimaanliikenteessä käytettävien alusten sekä asianomaisten EU:n satamien ja satamarakenteiden turvallisuutta tahallisten laittomien tekojen uhatessa;
12. KANNUSTAA jäsenvaltioita hyödyntämään kaikkia käytettävissä olevia rahoitusmahdollisuuksia, myös Euroopan meri- ja kalatalous- ja vesiviljelyrahaston (EMKVR) kautta, meriturvallisuuteen ja -valvontaan liittyvien toimien rahoittamiseksi, erityisesti EU:n merellisen turvallisuusstrategian toimintasuunnitelmassa lueteltujen toimien rahoittamiseksi;

13. KOROSTAA, että mereen upotetut kemialliset ja tavanomaiset ammukset ja räjähtämättömät räjähteet aiheuttavat suuren riskin ympäristölle, ihmisten terveydelle ja taloudelliselle toiminnalle merellä, ja KANNUSTAA komissiota ja jäsenvaltioita tehostamaan toimiaan ja yhteistyötään muun muassa kumppanuuksien avulla Kemiallisten aseiden kieltojärjestön (OPCW) ja Naton kanssa noudattaen täysimääräisesti avoimuuden, vastavuoroisuuden ja osallistavuuden periaatteita, kun lisätään tietoisuutta näistä riskeistä, kartoitetaan vaikutusalueita, seurataan ammusten korroosiota ja kehitetään hätäaputoimenpiteitä; KANNUSTAA niitä lisäksi jakamaan parhaita käytäntöjä, myös alueellisten meriyleissopimusten puitteissa, tutkimaan mahdollisia EU:n rahoituslähteitä tämän ongelman ratkaisemiseksi, harkitsemaan ammuksiin liittyvien kysymysten käsittelyä EU:n nykyisissä tutkimuspuitteissa ja laatimaan käsikirjan menettelyistä, jotka koskevat ammusten talteenottoa tai eliminointia tavalla, joka on turvallinen ihmisille ja ympäristölle, sekä yhteisen toimintatavan niiden käsittelyyn tapauksen mukaan kemiallisten aseiden kehittämisen, tuotannon, varastoinnin ja käytön kieltämistä sekä niiden hävittämistä koskevan yleissopimuksen määräysten mukaisesti;
14. KANNUSTAA jäsenvaltioita harkitsemaan edelleen EU:n merellisen turvallisuusstrategian toimintasuunnitelmassa esitettyä vapaaehtoisia merialan vastuutahoja koskevaa aloitetta ja ryhtymään erityisten toimien edistäjiksi kansallisten prioriteettiensa ja etujensa mukaisesti;
15. KOROSTAA EU:n yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan merioperaatioiden, EUNAVFOR Atalanta mukaan lukien, merkittävää ja pitkäaikaista panosta merelliseen turvallisuuteen merirosvouksen torjumiseksi ja lopulta poistamiseksi Intian valtamerellä; PANEE TYYTYVÄISENÄ MERKILLE EUNAVFOR Atalanta -operaation uuden jatkettun toimeksiannon; TOTEAA, että eurooppalaisten merivoimien merkityksellinen läsnäolo indopasifisella alueella on tärkeää;

16. SUHTAUTUU MYÖNTEISESTI EUNAVFOR MED Irini -operaation toimeksiannon jatkamiseen kahdella vuodella 31. maaliskuuta 2023 saakka ja kehottaa kaikkia lippuvaltioita toimimaan vilpittömässä mielessä ja tekemään yhteistyötä operaation resurssien suorittamissa tarkastuksissa ja kehottaa kaikkia valtioita tehostamaan toimiaan, jotta Libyaa koskevan YK:n asevientikiellon rikkominen voidaan tosiasiallisesti estää; TOISTAA, että Naton merikomponentin johtoesikunnan (MARCOM) ja EUNAVFOR MED IRINI -operaation välillä tarvitaan tehokasta operatiivista yhteistyötä, ja KEHOTTAÄ saattamaan päätökseen hallinnollisen järjestelyn EUNAVFOR MED SOPHIA -operaatiolle saavutettujen puitteiden pohjalta;
17. TUKEE koordinoitu läsnäolo merialueilla -konseptiin kuuluvan pilottihankkeen ripeää ja täysimääräistä täytäntöönpanoa Guineanlahdella; KANNUSTAA tältä osin sitoutumaan merelliseen turvallisuuteen alueellisen lähestymistavan avulla; TOISTAA, että se tarkastelee saatujen kokemusten perusteella mahdollisuutta soveltaa tätä konseptia muilla mahdollisilla tulevilla merellisillä intressialueilla myös turvallisuus- ja puolustuspolitiikasta 10. toukokuuta 2021 annettujen neuvoston päätelmien mukaisesti;
18. PITÄÄ merivalvontaverkoston (MARSUR) käyttöä MYÖNTEISENÄ tuettaessa koordinoitu läsnäolo merialueilla -konseptiin kuuluvaa pilottihanketta Guineanlahdella. Sen yhteydessä voitaisiin kehittää lisäpanostusta merivalvontaverkostoon, mukaan lukien meritilannetietoisuuden valmiudet ja keinot, mikä hyödyttäisi tulevia aloitteita ja yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan operaatioita; KEHOTTAÄ jäsenvaltioita ja Euroopan puolustusvirastoa tehostamaan toimiaan täysin toimintakykyisen merivalvontaverkoston perustamiseksi ja jatkamaan sen hyvän hallintotavan kehittämistä yhteistyössä osallistujamaiden ja EU:n satelliittikeskuksen kanssa merivalvontaverkoston täyden potentiaalin hyödyntämiseksi muun muassa vaihtamalla tietoja CISE:n kanssa;
19. KEHOTTAÄ jäsenvaltioita lisäämään edelleen valmiuksien kehittämistoimiaan merialalla viemällä eteenpäin sovittuja EU:n voimavarojen kehittämisen prioriteetteja, mukaan lukien puolustuksen koordinoitussa vuosittaisessa tarkastelussa (CARD) määritellyt yhteistyömahdollisuudet pysyvän rakenteellisen yhteistyön (PRY) tai Euroopan puolustusrahaston puitteissa tai kansallisella tasolla sekä siviilivoimavarojen kehittämissuunnitelman puitteissa;

20. KEHOTTAJAA jäsenvaltioita ja komissiota jatkamaan tutkimusta ja innovointia ja edistämään valtamerten tuntemusta, jotta voidaan parantaa merellisten valmiuksien kehittämistä ja tukea lisätutkimusta ilmastonmuutoksen vaikutuksista merelliseen turvallisuuteen; KOROSTAA tältä osin Horisontti Eurooppa -puiteohjelman keskeistä roolia synergiassa Euroopan puolustusrahaston kanssa; KANNUSTAA jäsenvaltioita selvittämään siviili-, puolustus- ja avaruusteollisuuden välisiä synergioita koskevan toimintasuunnitelman tarjoamia uusia mahdollisuuksia. Toimintasuunnitelma vahvistaa asiaan liittyvien EU:n ohjelmien ja välineiden keskinäistä täydentävyyttä, ja siinä otetaan huomioon asiaankuuluvien EU:n ohjelmien ja aloitteiden oikeusperustat ja erilaiset luonteet, myös EU:n avaruushjelman siviililuonne.
-